Plan Odnowy Miejscowości

Solec

Solec, rok 2009

Spis treści:

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	**STR. 3**
1.1 Położenie administracyjne, liczba ludności	STR. 3
1.2 Historia miejscowości	STR. 5
2.3 Historia miejscowości	STR. 5
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	**STR. 9**
2.1 Zasoby materialne	STR. 9
2.2 Infrastruktura społeczna, obiekty, tereny	STR. 9
2.3 Kapitał społeczny i ludzki	STR. 14
2.4 Infrastruktura techniczna	STR. 15
2.5 Zasoby kulturowe	STR. 15
2.6 Realizowane projekty	STR. 17
3. OCENA SŁABYCH I MOCNYCH STRON	**STR. 18**
4. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	**STR. 19**
5. CELE ROZWOJOWE MIEJSCOWOŚCI SOLEC	**STR. 20**
6. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY PROJEKTÓW	**STR. 21**
7. WYBÓR PROJEKTU STRATEGICZNEGO	**STR. 22**

„Każda praca jest możliwa do wykonania, jeśli podzielić ją na małe odcinki”
Abraham Lincoln

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1 Położenie administracyjne, liczba ludności

Solec jest miejscowością położoną w gminie Biała, w powiecie prudnickim, w województwie opolskim. Zamieszkuje ją oficjalnie 207 osób (stan na 2 lutego 2009 r.), jednak są to dane niepełne, bo część mieszkańców wyemigrowała za granicę nie wymeldowując się. Solec zajmuje powierzchnię 389,95 ha. Wyróżnia ją położenie w bliskości granicy z Czechami. Miejscowość leży na trasie Biała – Głogówek, graniczy z sołectwami: Gostomia, Rostkowice, Browińcem Polskim, Białą, Radostynią, Krobuszem i Olbrachcicami.

Źródło: www.biala.gmina.pl

Piękne, kolorowe ulice, zadbane domy i ogrody, porządek i aktywna społeczność – tak krótko można byłoby scharakteryzować tę miejscowość. Przez Solec prowadzi droga powiatowa, po obu jej stronach wybudowano chodniki, zwiększając bezpieczeństwo komunikacyjne wszystkich uczestników ruchu. Wieś jest oświetlona i to zarówno przy drodze głównej, jak i bocznych uliczkach oraz zwodociągowana. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców wpływa też na czystość wsi i jej sąsiedztwa – nie ma tutaj dzikich wysypisk śmieci, gospodarka ściekowa jest oparta na wykorzystaniu szamb bezodpływowych,

wdrażana jest segregacja odpadów. Dominantą przestrzenną wsi jest kościół pw. Św. Jana Chrzciciela z 1528 roku, przebudowany w 1904 r. Świątynia położona jest w centrum wsi, obok jest przystanek autobusowy, z drugiej strony obiektu - Centrum Aktywności Wiejskiej, naprzeciw restauracja-bar.

Jest to miejscowość wyjątkowa w swojej historii, która na XIX-wiecznej mapie Austrii widnieje pod nazwą Stare Solcy, obok miasteczka Bjela Súl. Nasza wieś leżała w zamierzchłych czasach na trasie „szlaku solnego", wiodącego z Krakowa do Wrocławia, Drezna i Pragi właśnie przez Solec i Biała. Solą kupcy handlowali w Nysie, brudne i wilgotne bryły trudno było tam sprzedać, więc o „dzień drogi wołami", czyli w Białej, utworzyli składy i z powstałej tam solanki wytwarzali „białą sól". Do miasta Biała obcy nie mieli prawa wstępu bez zezwolenia miejscowych władz. Owi solacy, czyli handlarze solą, czekając na pozwolenie zatrzymywali się w pobliskiej wiosce, czyli w Solcu, gdzie jak wiemy z zapisków w 1225 roku istniał już kościół należący do rycerskiego zakonu joannitów, którzy na Śląsku zajmowali się nie tylko leczeniem chorych, ale też uprawą roli. Stary kościół przetrwał do 1902 roku, kiedy to stał się za mały dla pobliskiej społeczności i za zgodą biskupa wrocławskiego zaczęto budować obecny, przestronny, neobarokowy kościół, ozdobiony freskami z życia Jana Chrzciciela, wzorowanych na szkicach słynnego śląskiego malarza Jana Šebesty, zwanym też Sebastinim (malował on m.in. Kościół w Głogówku).

Od 1998 roku w Solcu nie ma szkoły, jednak budynek ten nadal służy pomocą lokalnej ludności. Na górze znajduje się miejsce spotkań mieszkańców Solca, które jednocześnie pełni funkcję świetlicy wiejskiej oraz sali szkoleniowej. Na dole znajduje się jedyne w powiecie prudnickim i jedno na 12 funkcjonujących w województwie opolskim Centrum Kształcenia Na Odległość Na Wsiach, mające na celu zmniejszenie różnic edukacyjnych między miastem i wsią. Centrum jest dostosowane dla osób niepełnosprawnych.

Mieszkańcy wsi w 2005 roku uczestniczyli w konkursie Piękna Wieś Opolska, zajmując II miejsce. Docenienie wysiłków lokalnej społeczności jeszcze bardziej zmotywowało ich do pracy nad polepszeniem warunków życia w Solcu i sprawienia, by ich wieś była jeszcze bardziej atrakcyjna. Od wiosny do jesieni, w specjalnych stelażach na doniczki umocowanych przy chodnikach eksponowane są sezonowe kwiaty, a zimą stylizacje świec. Coraz częściej właściciele posesji obniżają swoje ogrodzenia, bądź w ogóle je likwidują zagospodarowując powstałe w ten sposób rabaty w efektowny sposób. Większość budynków, chociaż w odnowionej formie (okna, dach, drzwi) zachowuje dawne obrysy budynków, nie zmienia się też funkcja poszczególnych obiektów. Na terenie wsi jest parking,

ze stanowiskiem dla pojazdów uprzywilejowanych. Do Centrum Aktywności Wiejskiej (w którym działa Centrum Kształcenia na Odległość na Wsiach) prowadzi podjazd dla wózków dziecięcych i osób poruszających się z trudnością, mieści się tutaj sala komputerowa oraz sala wiejska.

Solec jest ośrodkiem rozwoju również dla pięciu sąsiednich wsi. Blisko Centrum mieści się boisko oraz miejsca rekreacji, w tym taras ogniskowy – tak zagospodarowany teren pozwala na organizację wielu cyklicznych imprez, jak dożynki, wakacje dla dzieci, festyny.

Obszar przestrzeni publicznej miejscowości to część pomiędzy budynkiem Centrum Aktywności Wiejskiej w Solcu (Solec 36), a kościołem pw. Jana Chrzciciela. Teren ten, dzięki pracy społecznej mieszkańców oraz współpracy z parafią jest dostosowany do pełnienia funkcji rekreacyjnej i integracyjnej. Teren tworzy: boisko wiejskie, wzdłuż wiodą oświetlone alejki z ławeczkami, jest też wyznaczone osobne i bezpieczne miejsce na ognisko. Teren plenerowy, to miejsce, które chętnie do aktywności sportowej wykorzystują dzieci i młodzież, i gdzie społeczność wsi urządza lokalne festyny i spotkania plenerowe.

Solec został uznany za Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków za wieś o szczególnych walorach kulturowych i zostanie objęty ochroną dziedzictwa kulturowego wsi opolskiej w ramach prac zespołu ds. zachowania dziedzictwa kulturowego wsi opolskiej. W zagospodarowaniu przestrzennym Solec, to typowa ulicówka o regularnym układzie niwowym. W wielu budynkach obszarze miejscowości zachowana została na tradycyjna dla tego regionu zabudowa gospodarska.

Solec to wieś rolników – średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 30 ha, najwięksi gospodarzą na 50 ha (nie wliczając dzierżawionych). Rozwija się tutaj także hodowla bydła i trzody chlewnej.

1.2. Historia miejscowości

Pierwsze notowania Solca przypadają na rok 1111. Alt – Zülz (czyli Solec) pochodzi od słowa „ czulos" co oznacza "Alt" – Stary. Prawdopodobnie nazwa Solec wywodzi się też stąd, że na tym terenie handlowano solą. Kupcy mieli tutaj swoje magazyny i miejsca noclegowe oraz stajnie i bazy paszowe. Wioska ta oddalona jest o około 40 km od Nysy, która miała prawo handlu solą.

W okolicy Solca joannici[1] pojawili się już w 1256 r., do czego przyczynił się rycerz Henryk de Puchhaim, który przekazał zakonowi 2 łany w Solcu i Gostomii. Grunty te stały się

[1] *Informacje źródłowe o komandorii joannitów opracowane przez pana Józefa Müllera*

częścią uposażenia komandorii w Łosiowie koło Brzegu. Organizację placówki w Solcu rozpoczęto dopiero po 1285 r., a przyczyną tego była darowizna księcia opolskiego Bolesława, który w tymże roku ofiarował Tylmanowi, (zwierzchnikowi komandorii w Łosiowie) prawo patronatu nad kościołem we wsi. Joannici wraz z prawem patronatu weszli wówczas w posiadanie również świadczeń przynależnych świątyni. Były to dziesięciny ze wsi: Solec, Olbrachcice, Łącznik, Pogórze i Łagiewniki. Początkowo kościół parafialny we wsi, podobnie jak ofiarowane wcześniej łany, znajdowały się pod jurysdykcją joannitów z Łosiowa, ale jeszcze przed 1332 rokiem, powstała tutaj samodzielna komandoria, która przejęła prowadzenie parafii, pierwszym komturem był Marchold, któremu Aleksy z Gostomii w obecności Bolka I, księcia niemodlińskiego przekazał prawo patronatu wraz z łanami, ogrodami i dziesięciną. Być może powstanie nowej placówki joannitów związane było z lokacją i rozwojem pobliskiej Białej. Uposażenie komandorii powiększyło się w 1350 r., kiedy książę Bolko niemodliński ofiarował prawo patronatu nad kościołem w Gostomii wraz z 4 łanami ziemi, 3 ogrodami, dziesięcinami z 16 łanów i opłatami kościelnymi.

Komandoria w Solcu była jednym z najmniejszych domów zakonu św. Jana na Śląsku. Niewysokie dochody, składające się głównie z opłat na rzecz kościoła i parafii, pozwalały na utrzymanie tylko niewielkiego konwentu liczącego około 3-4 zakonników. Na czele konwentu stał komtur (commendator), który mógł być również plebanem, jeśli posiadał święcenia kapłańskie. W sprawach liturgicznych wspomagał go przeor (prior), który sprawował duchową opiekę nad braćmi zakonnymi. Pozostali bracia także pełnili jakieś funkcje świeckie lub duchowe w zależności od potrzeb komandorii. Tak ukształtowana w średniowieczu struktura soleckiego konwentu utrzymała się aż do czasów nowożytnych. Z czasów średniowiecza zachowało się niewiele informacji o dziejach komandorii w Solcu. Dopiero źródła z XVI i XVII wieku pozwalają na ukazanie życia braci św. Jana. W 1536 r., komturem był brat Bartłomiej, który zdawał relację wizytatorom ze stanu zagospodarowania ziemi należącej do komandorii i stanu obiektów. Zeznał on, że joannici z Solca pobierali dochody ze wsi: Solec, Rostkowice, Polski Browiniec, Olbrachcice, Krobusz, Łącznik, Pogórze, Łagiewniki oraz Słoków. Nie wspomniał przy tym o korzyściach czerpanych z tytułu posiadania patronatu nad kościołem w Gostomii, co świadczy o tym, że nie należał on już w tym czasie do joannitów. Dochody domu składały się głównie z wpływów od poddanych, w postaci pieniężnej (srebro-za msze i z dziesięciny) i w naturze (zboże). Ponadto poddani zobowiązani byli do dodatkowych świadczeń, np. Krobusz co roku

dostarczał wóz drewna. Do komandorii w Solcu w tym czasie należały również trzy stawy rybne (dwa nowo wybudowane i jeden stary). Ponadto, z danych urbarza dóbr opolskich, do komandorii od 1534 roku należał folwark ze stawem.

Nie wiemy, jak wówczas wyglądały zabudowania komandorii. W protokołach wizytacyjnych zaznaczono tylko, że wymagały one remontu i że część domu mieszkalnego była w przebudowie. Na potrzeby joannitów zatrudniono odpłatnie (łącznie z wyżywieniem) 2 służących, jednego pachołka, ochmistrzynię, dziewkę (oprócz wynagrodzenia otrzymywała ona rocznie 3 pary obuwia i tkaninę na ubiór) i pastucha. Łączna opłata pracujących przy komandorii ludzi wynosiła ponad połowę uzyskanego dochodu. Na potrzeby konwentu i służby (mieszkającej w pomieszczeniach kuchennych) prowadzono w gospodarstwie zakonnym gospodarkę hodowlaną (9 krów, 4 byczki, 13 dużych i małych świń, 4 wałachy, 8 starych i 30 młodych gęsi oraz 30 kur). Ponadto na ziemiach folwarcznych obsiewano niewielkie ilości zboża, o czym świadczą przechowywane narzędzia rolnicze (brony, motyki, pług oraz nowy wóz z żelaznymi wzmocnieniami i drugi stary). Kolejne informacje, przynosi wizytacja z 1588 roku. Komturem był wówczas Jerzy Ligavius, który zarządzał komandorią od około 30 lat. Nieznacznie zmieniło się uposażenie, które zwiększyło się o dochody z Nowej Wsi Prudnickiej. W parafii prowadzonej przez joannitów dominowało wyznanie katolickie, co spotkało się z uznaniem wizytatorów. Zastali oni kościół przebudowany (częściowo murowany, częściowo drewniany), z nowo wzniesioną wieżą kościelną – prace budowlane rozpoczęły się jeszcze przed pierwszą wizytacją w 1528 roku. W kościele na potrzeby liturgii przechowywano m. in. 7 srebrnych kielichów, w tym jeden dodatkowo pozłacany, złoty pacyfikał, monstrancję, dwie cynowe ampułki, dwa ozdobne ornaty oraz kilkanaście innych szat liturgicznych. Ponadto drukowane 2 mszały i jeden psałterz.

Najbardziej lakoniczne są protokoły wizytacyjne z 1609 roku. Komandoria w Solcu była wówczas, podobnie jak placówka joannitów w Koźlu, pod zarządem największej w tym rejonie komandorii w Grobnikach, stąd też wizytatorzy przywiązywali do niej mniej wagi. Pomimo zwierzchnictwa komtura z Grobnik dom i konwent w Solcu nadal posiadał swojego zwierzchnika. Był nim brat Michał Wolny, który pełnił również obowiązki soleckiego plebana. Poddani zakonu oparli się „kacerskiej", tzn. luterańskiej wierze i nadal wyznawali katolicyzm. W pierwszym ćwierć wieku XVI kładziono nacisk na inwentarz zakonnych folwarków, zabudowań i źródła dochodu, ale zmieniło się to już w drugiej połowie tego stulecia. Wówczas najważniejsze stało się przygotowanie placówek joannickich do prac duszpasterskich. Wśród immobiliów kościelnych na początku XVII wieku znajdowały się m.in. pozłacany krzyż, pozłacana monstrancja, drewniany (również pozłacany) pacyfikał,

jeden adamaszkowy ornat (ofiarowany kościołowi przez Marcina, przeora głogóweckich franciszkanów). Ołtarz ozdabiała „piękna" tablica, zapewne średniowieczna nastawa ołtarzowa. Ponadto na wyposażeniu kościoła parafialnego znajdowały się 4 pary chorągwi, 2 cynowe ampułki i jeden mszał rzymski. W końcu XVI wieku powstał nowy budynek mieszkalny, który wzniesiony został z inicjatywy komtura Michała Wolnego. Wszystkie placówki zobowiązane były do wysyłania do siedziby władz zakonnych corocznych opłat zwanych reponsjami. Zależnie od możliwości domu zakonnego opłaty te stanowiły od 1/5 do 1/3 jego dochodów i przeznaczone były na walkę z niewiernymi. Do lat 20 XVI wieku przesyłane były najpierw do Jerozolimy, później do Akki a w końcu na Rodos. Po zdobyciu Rodos przez Turków władze zakonne przeniosły się w 1530 roku na Maltę, gdzie założyły nową stolicę.

Komandoria w Solcu pod jurysdykcją placówki w Grobnikach, aż do kasty dóbr zakonnych na Śląsku w 1810 r. Choć była jedną z najmniejszych komandorii zakonu joannitów na tych terenach to jej długie istnienie i funkcjonowanie w społeczności lokalnej świadczy, jak ważna była dla tutejszych mieszkańców, bez których nie miałaby szans i możliwości przetrwania. Parafia Solec może poszczycić się ponad 700-letnim istnieniem.

W 1902 roku rozpoczęto przebudowę zbyt małego, jak na ówczesne potrzeby parafii kościoła. Dnia 13 lipca 1902 roku nastąpiło uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego. Do końca czerwca 1903 roku od zewnątrz budowa kościoła w stylu neobarokowym była praktycznie ukończona. Dzwony ze starego kościoła zostały sprzedane innym kościołom, 2 boczne ołtarze i ambona odrestaurowane i w nowym kościele umieszczone. Stary „grzot" lada kościelna z 1516 roku, jak również piękny miedziany sarkofag szlachetnej Johanny Eleonory Nowag z Krobusza, Hermasdorf, Jakobsdorf z 1667 roku zarekwirował dyrektor diecezjalnego muzeum dr Jungitz dla Wrocławia.

W okolicy Solca pozostałością dawnych czasów są przydrożne kapliczki. Kiedy wędrowiec stanął przy jednej z nich i rozejrzał się po okolicy , zobaczył kilka następnych i mógł zdecydować czy iść przez Olbrachcice do Olszynki Karniowa w Czechach, czy przez Rostkowice do Głogówka i Krakowa, czy przez Browiniec Polski i Wierz do Raciborza, czy przez Gostomie na Górę Św. Anny, czy też wreszcie przez Krobusz do Sowina i Niemodlina.

Przed Solcem w 1920 roku obok średniowiecznych kapliczek, na trasie do Białej i Ligoty umieszczono kamień, informujący wędrowców o przekroczeniu granicy. Solec brał udział po I wojnie światowej w programie plebiscytowym i po przeliczeniu przez Wielkie Mocarstwa głosów znalazł się po stronie Niemieckiej.

Okres powojenny był ciężki i trudny jednak społeczność lokalna potrafiła zjednoczyć siły i wybudować w 1964 r. w Gostomi (pod którą wówczas należała) Ośrodek Zdrowia funkcjonujący do dziś. Kilka lat później w Solcu powstało przedszkole do dziś pełniące swoją funkcję, a w 1980 roku zbudowano wodociągi i wieś częściowo skanalizowano.

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

2.1 Zasoby materialne:

Gospodarka i rolnictwo:

1. Bar, trzy firmy budowlano - murarskie, sklep z częściami do maszyn, handel maszynami, firma rozwożąca prasę niemieckojęzyczną.
2. Gastronomia: bar, dom weselny.
3. Gospodarstwa rolne, z przewagą upraw zbóż, roślin okopowych i oleistych. Hodowla trzody chlewnej oraz bydła mlecznego i mięsnego.

Finanse

1. Środki finansowe i umiejętność pozyskiwania funduszy:
2. Dostęp do środków udostępnionych przez Gminę Biała – w ramach wsparcia programu „Odnowa Wsi" i poprzez otwarte konkursy ofert.
3. Na obszarze Solca nie występują pustostany mieszkaniowe ani też nieużytki.

2.2 Infrastruktura społeczna, obiekty, tereny

W środku wsi na terenie między kościołem a przedszkolem w najbliższej przyszłości ma powstać kompleks sportowo – rekreacyjny, plan zagospodarowania przestrzennego tego terenu został wykonany przez studentki architektury z Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach jednej z nagród, jaką Solec dostał za zajęcie II miejsca w konkursie „Piękna wieś opolska". Obecnie obszar ten jest terenem zielonym, przystosowanym przez mieszkańców i Solca do spotkań plenerowych, ognisk, festynów, do gry w piłkę nożną i innych gier zespołowych.

Obiekty

Ważną rolę w życiu mieszkańców odgrywa również Centrum Kształcenia na Odległość na Wsiach, powstałe przy wsparciu środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Gminy Biała i mieszkańców Solca. Centrum stanowi obecnie jedno z pomieszczeń Centrum Aktywności Wiejskiej w Solcu, w którym mieści się również sala pełniąca funkcję świetlicy, sali szkoleniowej oraz biblioteki. Centrum jest udostępniane przez wszystkie dni pracujące w tygodniu oraz jeden dzień weekendowy, sala komputerowa pełni zarówno rolę pracowni szkoleniowej i komputerowej. W Centrum prowadzone są różnorodne kursy kształcące

na odległość, w których uczestniczy i młodzież szkolna, i osoby bezrobotne, a także wszyscy, którzy decydują się na podwyższenie umiejętności. Kształcenie na odległość prowadzone jest przez Stowarzyszenie Odnowa Wsi Solec, w ofercie jest 50 kursów, z których korzysta średnio 20 osób tygodniowo. Urządzenia komputerowe są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.

Obecnie w sali do dyspozycji mieszkańców jest 10 nowoczesnych stanowisk komputerowych, wyposażonych w słuchawki z mikrofonem oraz kamery internetowe. Sala jest dostosowana do korzystania przez osoby niepełnosprawne, w tym niepełnosprawne ruchowo. Dla matek, które chcą się kształcić, ale jednocześnie wychowują dzieci w sali został zrobiony kącik dla dzieci, nad którymi w czasie, gdy mamy pracują opiekę prowadzi społecznie opiekun sali.

Zdjęcie: Katarzyna Mencler

W Centrum Kształcenia na Odległość na Wsiach została wyodrębnione miejsce stanowiące przestrzeń przyjazną rodzicom (na zdjęciu niżej). Jest to kącik wyposażony w dziecięce, bezpieczne mebelki, tablicę do rysowania, zabawki i materiały plastyczne, w którym podczas, gdy rodzice kształcą się z wykorzystaniem e-learningu dzieci znajdują się pod opieką i mają zagospodarowany czas.

Zdjęcie: Katarzyna Mencler

Sala szkoleniowa została doposażona w ramach wsparcia zadania publicznego w 2009 r. z budżetu Województwa Opolskiego. Sala jest wyremontowana, wstawiono w niej nowe okna, zakupiono regały, umożliwiające bezpieczne przechowywanie materiałów biurowych, pomocniczych, a także tablicę suchościeralną oraz flipchart.

W sali są prowadzone szkolenia dla dorosłych „Pokonaj strach przed komputerem", aby osoby, które nie miały do tej pory styczności z techniką komputerową mogły przekonać się co do użyteczności komputera w domu, a w szczególności w gospodarstwie wiejskim. Dzieci i młodzieży uczestniczą w zajęciach „Poznajmy świat przez Internet". W sali szkoleniowej odbywają się do 2009 r. prace warsztatowe nad aktualizacją Planu Odnowy Miejscowości Solec, spotkania grupy inicjatywnej Koła Gospodyń Wiejskich, zajęcia plastyczne dla dzieci. Trwają przygotowania do uruchomienia w sali szkoleniowej biblioteki z książkami w języku niemieckim.

Na terenie parafii w Solcu funkcjonuje salka parafialna odremontowana z zapleczem kuchennym, udostępniana dzięki księdzu proboszczowi na ważniejsze spotkania, imprezy czy zebrania wiejskie.

W Solcu funkcjonuje przedszkole publiczne, obok obiektu znajduje się drewniany kompleks zabawowy dla najmłodszych.

Jeden z mieszkańców wsi, pan. Józef Müller (*na zdjęciu z lewej*), działacz społeczny, pasjonat i historyk otworzył w Solcu Zbrojownię, gdzie promuje historię wsi, zwłaszcza tą związaną z istnieniem tutaj komandorii Joannitów. Pomysłodawca Zbrojowni jest również inicjatorem projektów o charakterze sportowo-rekreacyjnym – dzięki jego zaangażowaniu przez Solec prowadzą duże rajdy rowerowe, skupiające średnio około setki turystów.

Zdjęcie: Katarzyna Mencler

Trasy rowerowe

Przez sołectwo przebiega trasa rowerowa PTTK nr 262 Z, nazwana szlakiem zielonym, biegnącym przez: Białą - **Solec** – Gostomię – Nową Wieś – Moszną – Ogiernicze – Łącznik – Chrzelice – Rzymkowice – Pogórze – Brzeźnicę – Górkę – Ligotę Bialską – Białą. Cała trasa ma 44,5 km długości. Od 2009 roku przez wieś prowadzi również turystyczny szlak joannitów. Jedna z tras rowerowych „Szlakami Bociana Białego" wiedzie przez sołectwo.

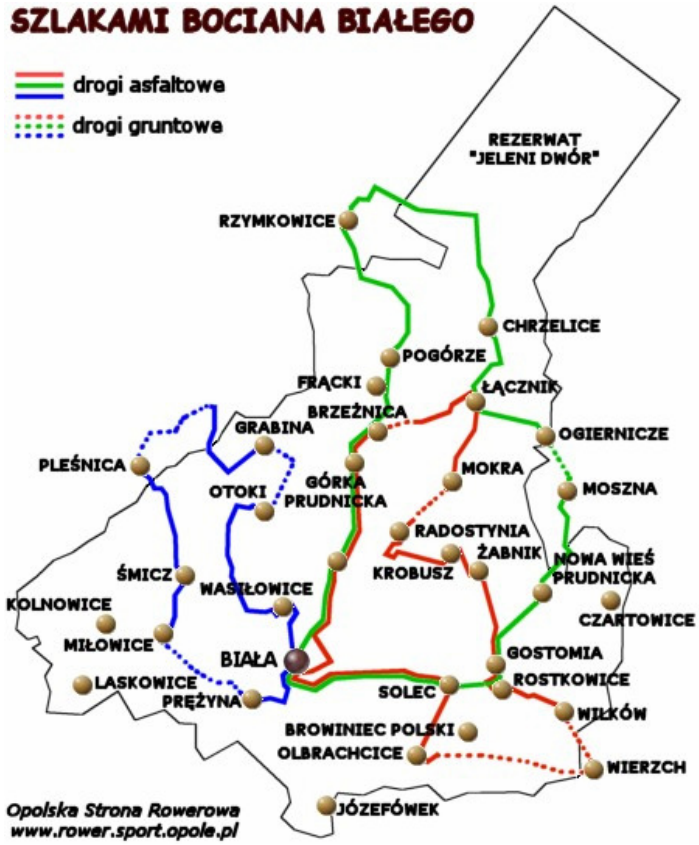

Organizatorem rajdu „Szlakiem Joannitów" jest Opolski Klub Turystyki Rowerowej „Rajder", przy współpracy Stowarzyszenia Odnowa Wsi Solec oraz Klubu Turystyki Rowerowej przy O/PTTK Prudnik. Celem imprezy jest propagowanie aktywnego wypoczynku poprzez turystykę kolarską oraz promocja krajobrazu i zabytków Gminy Biała, a także popularyzacja idei ochrony środowiska. Podczas rajdu można zdobyć m.in. odznakę „Rajd Rowerowy Szlakiem Joannitów", „Kolarski Rajd Rowerowy Dookoła Ziemi Bialskiej". Rajd Rowerowy Szlakiem Joannitów zrodził się z pomysłu mieszkańca Solca - p. Józefa Müllera oraz przy dużym wsparciu p. Barbary Piechaczek i p. Katarzyny Maler z Głubczyc. Korzystając z pomocy Stowarzyszenia Odnowy Wsi Solec, przystąpiono do prac nad opracowaniem regulaminu dotyczącego zdobycia odznak w ramach przedmiotowego

szlaku rowerowego. Informacje pomocne do zdobycia jednej z trzech odznak turystycznych są zamieszczone na specjalnej karcie, która zawiera krótki opis miejscowości, które trzeba odwiedzić, aby zdobyć odznakę. Z tyłu karty są miejsca na pieczęcie potwierdzające obecność w danych miejscowościach. Odznaki są trzy, każdą z nich charakteryzuje odpowiedni stopień trudności do przejechania. Na naszym terenie powiatu prudnickiego, jest możliwość zdobycia dwóch stopni, a polegać to ma na odwiedzeniu 16 miejscowości w obrębie gminy Biała, trzecia odznaka a zarazem III stopień to obowiązek odwiedzenia Głubczyc i zwiedzenia takich miejscowości jak: Głubczyce, Grabniki, Maków. Trzeci stopień jest najtrudniejszy, bo i trasa przejazdu jest najdłuższa. Zdobycie wszystkich trzech odznak jest rozłożone na okres trzech lat. Trzeba też zachować kolejność zdobywania stopni, tzn. najpierw I stopień, w następnym roku II stopień, a w trzecim roku III stopień.

Odznaki są w trzech kolorach:

I – stopień – brąz

II – stopień - srebro

III – stopień – złoto

Aby pomyślnie spełnić warunki zdobycia jednej z trzech odznak trzeba zaopatrzyć się w kartę przejazdu, która dostępna będzie w Solcu u sołtysa wsi - p. Jana Gröhlicha lub u p. Józefa Müllera oraz w Centrum Aktywności Wiejskiej w Solcu (budynek byłej Szkoły Podstawowej w Solcu). Ponadto na karcie muszą być przybite pieczątki z danej miejscowości, mogą być też dołączone zdjęcia z tych miejscowości. W rubryce „ewidencja trasy przejazdu" wpisujemy datę i trasę przejazdu, kolejność przejazdu trasy jest dowolna. Wymogiem jest jednak kolejność zdobywania stopni trasy I, II, III.

W jednym roku można zdobyć tylko jedna odznakę. Rajd można zacząć z dowolnej miejscowości, w dowolnym kierunku i czasie. Odznakę może zdobyć każdy turysta, również dzieci od 10 lat, z ważną kartą rowerową i pod opieką rodziców lub dorosłego opiekuna grupy.

Zdjęcie: Katarzyna Mencler

2.3 Kapitał społeczny i ludzki

Na obszarze Wsi działają dla ogólnej korzyści następujące organizację grupujące 90% mieszkańców Solca:

Koło DFK Solec, należące do TSKN Biała i Stowarzyszenie Odnowy Wsi Solec.

Mieszkańcy Solca uczestniczą w działaniach i pracy jednostki OSP Rostkowice, biorą czynny udział, w zawodach jak i w strukturach władzy tej organizacji.

Przedstawiciele organizacji działających na naszym terenie promują nasze projekty w lokalnych i regionalnych mediach: „Panoramie Bialskiej", Tygodniku Prudnickim", „Nowej Trybunie Opolskiej", Radio Opole, na stronie internetowej Miasta Biała oraz wykorzystując własne strony internetowe: www.twojsolec.pl, www.solec.biala.gmina.pl, www.solec.xt.pl

Największym dotychczasowym osiągnięciem mieszkańców Solca było zajęcie w 2005 roku II miejsca w konkursie „Piękna Wieś Opolska". W roku 2009 r. Solec stara się o nagrodę w tej samej kategorii. Najnowszym osiągnięciem mieszkańców Solca z 2008 roku jest wyróżnienie dla Państwa Strzoda za ich gospodarstwo w konkursie Agroliga, organizowanej przez Doradztwo Rolnicze z Łosiowa.

Co rok latem w Solcu odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży. Większość czasu grupa spędza na aktywnej rekreacji oraz poprawie estetyki wsi. W słoneczne dni zajęcia są prowadzone są na terenie pomiędzy budynkiem Centrum Aktywności Wiejskiej w Solcu, a kościołem pw. Jana Chrzciciela. Teren ten, dzięki pracy społecznej mieszkańców oraz współpracy z parafią jest dostosowany do pełnienia funkcji rekreacyjnej i integracyjnej. Teren tworzy: boisko wiejskie,

wzdłuż wiodą oświetlone alejki z ławeczkami, jest też wyznaczone osobne i bezpieczne miejsce na ognisko.

Zdjęcie: Katarzyna Mencler

2.4 Infrastruktura techniczna

Solec jest w całości zwodociągowany, system odbioru odpadów ciekłych odbywa się z wykorzystaniem szamb bezodpływowych. Miejscowość jest zaopatrzona w energię elektryczną, nie ma dostępu do sieci gazowej. Większość budynków jest opalana z użyciem węgla. Zbiórką odpadów stałych zajmują się zakłady komunalne, w tym Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. w Białej oraz ALTAVATER SULO Polska sp. zo.o., oddział w Krapkowicach.

Dostęp do internetu jest bardzo dobry i stoi na wysokim poziomie dzięki Centrum. Posiadamy zasięg telefonii komórkowej wszystkich operatorów polskich, przez Solec biegną światłowody Telekomunikacji Polskiej, wiec każdy niemal ma dostęp do telefonu.. Przed dawną szkołą znajduje się parking jak i przed Kościołem, wybudowana jest również bezpieczna zatoczka dla autobusów z myślą o najmłodszych udających się do szkoły. Solec leży na „rozstajach dróg" powiatowych i gminnych. Z Solca dogodnie można dojechać w do Prudnika przez Białą, do Głogówka, do Krapkowic, itp. Drogi te są asfaltowe z chodnikami po obu stronach dla bezpieczeństwa pieszych.

2.5 Zasoby kulturowe

Zabudowę Solca stanowią domki jednorodzinne wielopokoleniowe, z zabudowaniami gospodarskimi oraz przepięknymi ogródkami przydomowymi, w całości wyróżnia się również przepiękny stu- letni kościół neobarokowy powstały na miejscu dawnego mniejszego

kościółka z 1225 roku. W obrębie wioski znajduje się również plac zieleni wykorzystywany do aktywnego wypoczynku dorosłych i dzieci.

Imprezy kulturalne organizowane przez miejscową ludność maja charakter otwarty i głęboko związany z tradycją. Do co rocznych imprez lokalnych należą m. in.: Eisbanessen – tradycyjna impreza na zakończenie karnawały kultywowana jedynie w tym rejonie, głównym daniem imprezy jest golonka przyrządzona według tradycyjnych receptur i sięga ona czasów przedwojennych. Mniejszość niemiecka organizuje co roku Kinder Ball dla najmłodszych z prezentami choinkowymi, Seniorentrefen- aby seniorzy z wioski mogli się spotkać jak za dawnych czasów i we wspólnym gronie powspominać , poplotkować, i pochwalić się osiągnięciami dzieci, wnucząt i prawnuków. Ważnym wydarzeniem wśród mieszkanek jest organizowany co roku Dzień Kobiet, na którym to bez obecności mężczyzn kobiety mogą poczuć się swobodnie. Tradycyjnymi świętami związanymi z wyznaniem dominującym na tym obszarze jest wyjątkowa procesja wokół pól i kapliczek całego Solca jaka odbywa się w Święto Urbana, dla każdej wioski z parafii jest to inny dzień. W odpust na cześć Jana Chrzciciela, patrona Kościoła w Solcu, odbywa się procesja wokół kościoła z baldachimem, dziećmi komunijnymi i najmłodszymi dziewczynkami sypiącymi kwiaty, w ten dzień w soleckich domach podaje się na obiad tradycyjne kluski śląskie rolady a na deser niepowtarzalne szpaizy owocowe lub czekoladowe.

Wśród społeczności lokalnej wciąż funkcjonuję gwara i nazwy tradycyjne nie występujące nigdzie indziej np.: mówi się „ idziemy do południka”, na jedną część wioski, która prowadzi do Browińca Polskiego mówi się „ mieszkają na waingassa”, specyficzne są też nazwy pół: niektórzy jeżdżą na zadki inni na łączki, jeszcze inni na zandkrubę lub na doły.

Najważniejszą imprezą, odbywającą się cyklicznie w Solcu jest czerwcowy Piknik Rodzinny „Rodzinne Zmagania”, podczas którego obywają się przede wszystkim konkurencje sportowe, zabawy i gry dla najmłodszych, a głównym celem jest integracja mieszkańców i przekonywanie ich do zdrowego trybu życia.

Zdjęcie: Katarzyna Mencler

2.6 Realizowane projekty

Gmina Biała – przyszłość równych szans

W 2009 r. Stowarzyszenie Odnowa Wsi Solec otrzymało dotację w wysokości 50 000 PLN z EFS w ramach PO Kapitał Ludzki na realizację wielosektorowego programu „Gmina Biała – przyszłość równych szans". Projekt został złożony w ramach działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich, a jego celem jest wyrównywanie szans rozwojowych i edukacyjnych ludności pochodzącej ze środowisk wiejskich, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania projektu objęły 60-osobową grupę w dwóch kategoriach wiekowych (14-20 lat oraz 20-40). Do grupy drugiej należą osoby uczące się, pracujące, bądź pozostają bez pracy, gospodynie domowe.

Projekt przewiduje działania szkoleniowe z zakresu informatyki, języków obcych, a także warsztaty twórcze i animujące lokalną społeczność. Partnerem projektu jest Burmistrz Białej. Więcej o projekcie na stronie www.solec.biala.gmina.pl

Zdjęcie: Katarzyna Mencler

Projekt „Pracując dla dobra wszystkich - integrujmy się" był realizowany w 2009 r. w ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. Celem projektu było umożliwienie mieszkańcom Solca i miejscowości sąsiednich (Gostomia, Olbrachcice, Radostynia, Krobusz, Rostkowice, Browiniec Polski) uczestniczenia w spotkaniach, szkoleniach i warsztatach w warunkach odpowiadających pożądanym warunkom szkoleniowym oraz utworzenie nowoczesnej strony internetowej Solca, pozwalającej na większą integrację mieszkańców miejscowości, zwiększenie jakości kanałów komunikacyjnych, podniesienie kwalifikacji osób mieszkających w Solcu oraz promocję Solca poza granicami sołectwa.

Zakres projektu obejmował: doposażenie istniejącej sali komputerowej w urządzenia: dwa komplety głośników podłączanych do komputerów oraz zakup: sześciu regałów – mebli niezbędnych w każdej świetlicy i sali szkoleniowej, umożliwiających bezpieczne przechowywanie materiałów biurowych, pomocniczych itp.; stolika pod rzutnik multimedialny; tablicę suchościeralną oraz flipchart.

W sali przeprowadzono szkolenia dla dorosłych „Pokonaj strach przed komputerem" (12 godzin), aby osoby, które nie miały do tej pory styczności z techniką komputerową mogły przekonać się co do użyteczności komputera w domu, a w szczególności w gospodarstwie wiejskim. Dla dzieci i młodzieży przeprowadzone zostaną zajęcia „Poznajmy świat przez Internet" (12 godzin), a końcowym efektem będzie przeprowadzenie z nimi zajęć w tradycyjny sposób szkoleniowy z wykorzystaniem zakupionych tablic, w celu porównania poznanych kultur z własną. W trakcie realizacji zadania została opracowana nowoczesna strona internetowa zarządzana treścią, z mapą interaktywną wsi, forum oraz krótką prezentacją multimedialną Solca.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON

Uporządkowanie informacji weryfikacyjnych podczas warsztatów przeprowadzone zostało zgodnie z metodą SWOT[2].

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Autochtoniczna ludność – wieś typowo rolnicza, duże gospodarstwa, 2. Duża grupa młodych rolników, 3. Kościół, plac przykościelny, CKNONW i sala w dawnej szkole jako miejsca integracyjne, 4. Wielopokoleniowy cmentarz i nowa chłodnia w kaplicy jako możliwość pociechy jednych przez drugich, 5. Chodniki, kanalizacja burzowa, parkingi, 6. Wystrój wsi dopasowany do pory roku, 7. Brak pustostanów, 8. Przedszkole i plac zabaw, 9. Działalność gospodarcza i brak bezrobocia, 10. Tradycyjne imprezy okolicznościowe,	1. Mała liczba mieszkańców, 2. Usytuowanie przy ruchliwej drodze powiatowej, 3. Dzikie wysypisko, 4. Brak sklepu, 5. Brak szkoły, 6. Brak zespołu sportowego lub OSP integrującego młodzież

[2] Nazwa analizy SWOT pochodzi od pierwszych liter angileskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szansa/ możliwości, Threats – zagrożenia. Analizując słabe i mocne strony traktujemy je jako cechy zależne od nas, na które mamy wpływ, natomiast szanse i zagrożenia – to cechy, które mogą wpłynąć na nas, jednak my na nie żadnego wpływu nie mamy.

11. Działa orkiestra przykościelna i chór, 12. Brak patologii, uczciwość mieszkańców, 13. Wieś czysta, zadbana, 14. CKNONW z dostępem do platform szkoleniowych i internetu, 15. Aktywna działalność DFK i Stowarzyszenia Odnowy Wsi Solec.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Reaktywacja Koła Gospodyń Wiejskich, 2. Budowa kompleksu rekreacyjno – sportowego 3. Rozwój rolnictwa po przez młodych rolników, 4. Pozyskiwanie alternatywnych źródeł energii, 5. Podniesienie świadomości mieszkańców z zakresu ekologii, 6. Plan zagospodarowania przestrzennego, 7. Dobra lokalizacja, bliskość dużych miast m.in. Opola, Prudnika, Głogówka itp. 8. Położenie blisko ośrodków kształcenia szkół średnich i uczelni wyższych, 9. Bliskość Czech, 10. Możliwość finansowania projektów z pieniędzy pozabudżetowych, 11. Globalizacja.	1. Niż demograficzny (możliwość zamknięcia przedszkola), 2. Wysypisko śmieci, zagrożenie ekologiczne i estetyczne, 3. Niestabilna polityka rolna, 4. Brak wyposażenia terenu w tanie, alternatywne źródło energii, 5. Otwarcie rynków pracy przez UE, 6. Skomplikowane procedury ubiegania się o środki pozabudżetowe na finansowanie lokalnych inwestycji.

4. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Po wykonaniu wszystkich zaplanowanych w Planie Odnowy Miejscowości projektów i celów Solec stanie się przyjaznym dla środowiska miejscem zamieszkania przez ludzi z niewielką ilościom zmartwień dnia codziennego, wysokim poziomem pewności siebie, będzie to miejscowość, która w widoczny sposób dbać będzie o osoby niepełnosprawne, ich problemy w poruszaniu się, w dostępie do nauki nie będą miały prawa egzystować w Solcu. Powstały kompleks rekreacyjno – sportowy będzie nie tylko miejscem spotkań miejscowej ludności, ale również pomoże integrować się z mieszkańcami innych wiosek.

Reaktywacja Koła Gospodyń wiejskich sprawi że powstanie jeszcze jedna organizacja integrująca społeczność zwłaszcza kobiecą jego część, pomoże w promocji lokalnych rarytasów nie znanych nigdzie indziej i przyczyni się do podniesienia światopoglądów mieszkanek Solca, po przez wymianę zdań i dyskusje na zebraniach tej organizacji.

Utylizacja dzikiego śmietniska i poszerzenie świadomości ekologicznej mieszkańców Solca spowoduję, że Solec stanie się jedna z najczyściejszych wsi województwa opolskiego.

O za tym utrzymanie wysokiego standardu estetyki wsi wprowadzonej już kilka lat temu i pogłębianie jej, doprowadzi do ogólnej satysfakcji mieszkańców i nie tylko.

Wykorzystując potencjał społeczny, historyczny i kulturowy oraz istniejące i powstałe organizację Solec stanie się miejscem atrakcyjnym do zamieszkania co pozwoli młodym ludziom związać się z gospodarką i rolnictwem krajowym i zatrzyma to odpływ ludzi młodych i wykształconych do krajów UE. Dzięki temu również zatrzyma się niż demograficzny i przyczyni się do rozwoju przedszkola i jego okolicy.

Społeczność lokalna działając wspólnie i świadomie, wpłynie na szybką realizacje celów. Wieś będzie zadbana, przestrzeń publiczna wykorzystana, co w efekcie da poczucie bezpieczeństwa i ładu.

Wizja rozwoju miejscowości (skrócony zapis)

Solec miejscowością piękną i bezpieczna, przyjazną dla mieszkańców, osób niepełnosprawnych, lokalnej społeczności i dzieci, z aktywną ludnością wspierająca projekty rozwoju miejsca zamieszkania.

Hasło: Solec - wieś śląskiego rolnika i małego przedsiębiorcy

5. CELE ROZWOJOWE MIEJSCOWOŚCI SOLEC

Cel ogólny 1:
Rozwój publicznych terenów rekreacyjno – sportowych i promocja zdrowego trybu życia

1.1. Budowa otwartego boiska ze sztuczną nawierzchnią,
1.2. Organizacja corocznej imprezy sportowo-integracyjnej Piknik Rodzinny.

Cel ogólny 2:
Ochrona i promocja lokalnych zasobów historycznych oraz dziedzictwa historycznego.

2.1 Wydanie broszury informacyjnej lub kartki Solca.
2.2 Wydanie mapy turystycznej Solca.
2.3 Reaktywacja Koła Gospodyń Wiejskich.

Cel 3
Stworzenie warunków do integracji i rozwoju mieszkańców Solca.

3.1 Rozbudowa Centrum Aktywności Wiejskiej w Solcu.
3.2 Realizacja projektów o charakterze integracyjnym.

6. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY PROJEKTÓW

Lp.	Tytuł projektu	Opis zadania	Termin realizacji	Planowany koszt (PLN)	Źródło finansowania
1.	Budowa otwartego boiska ze sztuczną nawierzchnią	Zbudowanie kompleksu rekreacyjno – sportowego w celu podniesienia standardu okolicy.	2010-2011	1 500 000	Ministerstwo Sportu Program Orlik 2012
2.	Organizacja corocznej imprezy sportowo-integracyjnej Piknik Rodzinny.	Impreza, podczas której obywają się przede wszystkim konkurencje sportowe, zabawy i gry dla najmłodszych, a głównym celem jest integracja mieszkańców i przekonywanie ich do zdrowego trybu życia.	2010 2011 2013 2014 2015 2016	10 000 10 000 10 000 10 000 10 000 10 000	Otwarte Konkursy Ofert Fundacja Wspomagania Wsi Oś 4 – Leader (mikroprojekty)
3	Reaktywacja Koła Gospodyń Wiejskich	Stworzenie dla kobiet z Solca możliwości rozwoju	2009	Działanie bezkosztowe	------
4.	Wydanie broszury informacyjnej lub kartki Solca.	Wydanie broszury w nakładzie 1000 egz. oraz kartek pocztowych z Solca (4 rodzaje x 1000 szt.)	2010	5000	Środki własne Otwarte Konkursy Ofert
5.	Oznakowanie tras rowerowych i pieszych oraz wydanie mapy turystycznej Solca.	Oznakowanie (30 tabliczek oraz 4 tablice informacyjne) oraz wydanie mapy turystycznej z zaznaczonymi trasami turystycznymi pieszymi i	2010 - 2011	20 000	Fundacja Wspomagania Wsi EFR Oś 4 – Leader (mikroprojekty)

		rowerowymi w nakładzie 1000 egz.,			
6.	Rozbudowa Centrum Aktywności Wiejskiej w Solcu.	Remont sal w obiekcie po szkole podstawowej, wymiana dachu, budowa toalet, zmiana ogrzewania.	2010-2013	200 000	EFR Oś 4 – Leader (Odnowa i Rozwój Wsi) Budżet Gminy Biała
7.	3.2 Realizacja projektów o charakterze integracyjnym.	Prowadzenie cyklu szkoleń dla dzieci i dorosłych podnoszących ich kwalifikacje i umiejętności	2009 2010 2011 2013 2014 2015 2016	5000 5000 5000 5000 5000 5000 5000	EFS Otwarte Konkursy Ofert Oś 4 – Leader (mikroprojekty)

7. WYBÓR PROJEKTU STRATEGICZNEGO

Projektem strategicznym, który zostanie zgłoszony do finansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 jest Rozbudowa Centrum Aktywności Wiejskiej w Solcu.

Nazwa przedsięwzięcia:
ROZBUDOWA CENTRUM AKTYWNOŚCI WIEJSKIEJ W SOLCU.
Opis przedsięwzięcia: W budynku po szkole podstawowej w Solcu została w całości wyremontowana jedna sala, pełniąca funkcję Centrum Kształcenia na Odległość. Pozostałe sale, tj. sala szkoleniowa na piętrze, kuchnia na piętrze, korytarze, poddasze wymaga natychmiastowego remontu. W obiekcie nie ma również toalet. Remont dachu uchroni obiekt przed dewastacją, remont kuchni i wyposażenie jej w nowoczesny sprzęt da możliwość prowadzenia zajęć kulinarnych oraz pozwoli działającym w obiekcie organizacjom przygotowywać napoje i poczęstunki na spotkania i organizowane imprezy, remont korytarza i schodów podniesie poczucie bezpieczeństwa przebywających w obiekcie osób, a budowa toalet podniesie warunki higieniczne obiektu (obecnie osoby korzystają z toalet cemntarnych).
Cel projektu: Stworzenie warunków do integracji i rozwoju mieszkańców Solca.
Grupy odbiorców: mieszkańcy wsi Solec, partnerzy w projektach edukacyjnych i integracyjnych, uczestnicy imprez integracyjnych i sportowych.
Przeznaczenie: Edukacja. Integracja.
Zakres projektu:
- przygotowanie dokumentacji projektowej – 2010 r.
- prace budowlane – 2010 r.
- prace wykończeniowe – 2012 r.
- zagospodarowanie terenu – 2013 r.

Wartość zadania: 200 000 PLN
Termin realizacji: 2010 r. – 2013 r.
Inwestor: Gmina Biała